

۱ تشرین اول ۳۲۷

نومرو ۳۲

آدرهس :

IDJTIHAD

اوچنچی سنه

اجتهاد

آدرهس :

اجتهاد ادارهخانه سی :

هر امانتی قارشیننده دائره

مخصوصه در .

سنه ۴۰ آبوننه بدلی نسخه سی

۲ غروشدر

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی ، مجموعه

ویر حق ایفادن امتناع ایدلره قارشی استعمال اولونان
بیر لسان کیبی دوشتر در .

تلغرافنامه ده یوروتولن محاکمه نك طفلانه اولماسی
آیرنجه سزای تلهفدر . قانون ابدی طبیعت و سیاسته
بیکنه نك تمغاسیله نشانه داردر ؛ ایشته تلغرافنامه نك
عیناً ، بر فهره مهمه سی : «دولت عثمانیه اجزای ممالکندن
اولان طرابلسه ، دینی ، عرقی ، جنسی ، لسانی ، جوارری
حتی تاریخی مناسبتی اولمایان ایتالیانك كافة حقوق انسانیه
وعهدیه یی بتون عالم مدینه فارشو ایقار الته آلاراق
دونمسیله « شقاوتکارانه » تجاوزده هیچ بیر سبب و بهانه
اولمهرق دولت عثمانیه حرب ایتمه سنی بالکتر سکوت
ومسامحه ایله کورمك دکل حتی تشجیع ایدر بیر موقعده
بولنق انکلتزه کیبی سکسان ، طقوز میلیون نفوس میلیون
نفوس اسلامیه حاکم اولان بر دولتک تعقیب ایده جکی
سیاستمیدر . . . »

شو عبارده یی تحلیل ایله اکتفا ایده جکز : دینی ، عرقی
جنسی ، بیر مناسبتی بولونمایان بیر مملکته استیلا ایتمك
شقاوت صقیله توصیف اولونجه انکلتزه « اک بویوک
شقی سنسین » دینلمش اولمازمی ؟ انکلتزه (هد) ایمپراطورلغنه
استیلا ایتدیکی وقت دینی ، عرقی ، جنسی ، لسانی ،
تاریخی نه مناسبتی واردی ؟ (عدن) ی استیلا سنده
نه وجه وارددر ؟ (مصر) له مناسبتی نه ایدی ؟ بز بیر
وقت (مالطه) یی (موره) ی ، (بالقان) ممالکنی ،
(کرید) ی هانکی مناسبت دینه ، جنسیه ، لسانیه مزله
استیلا ایتمشدک ؟

آرتق بویله طفلانه محاکمه لرك زمانی کچمشدر .
آرتق بیلمه لی وازبرله مه لی که ، قوتلی اولماق بیر حنایتدر ، که
جزاسی اعدام در .

آیاصوفیه انجمنده جان اولان مبعوث محترم بیلمك
لازم کلیر ایدی که ، و - بونی بیلمه مه سی پک زیاده باعث

ایسه انقراضه اوغرامشدر ، ینه خاطرلارم که دمیردن
(روما) یی بیله اقوام سائرده یی تمثیل ادعاسی محو ایتمشدر .
ایشته بوخاطرانه بناءً تورکیا کیبی عناصر مختلفه دن مرکب
دولتله وطن پرورلرینك ایلک وظیفه سی بوقاریشقلقدن
قورتولمایه چالیشماقدیر . بدبخت طرابلس اساساً نه تودکیایه
نده ایتالیایه لازم دکلدیر . اگر بوخطه نك طوپراغی
ایتالیان وتورک قانیله صولانا جاقسه صاحب مشروعی اولان
عربلر . . قان دوکوله یی «چالنه !» امرالهیسنه عدم اطاعتدن
متولد بیر جزای سماوی عد ایتمکه حقی اولورلر .

آیاصوفیه انجمنی

شوال شریفك ۵ نجی کونی آیاصوفیه جامعده بیر
مبعوث محترم طرفندن بیر موعظه ویریش ونهایت حاضر و ن دن
باره طولانه رق آوروپانك سیاسی ، علمی ، انسانی جمعیتله
مطبوعاتنه ، اعیان ومبعوثان ریاستلرینه ، لاهی حکم
محکمه سنه وباخصوص انکلتزه قرالنه بیر تلغراف چکیله رك
(طرابلس غرب) مسئله سندن دولای بونلردن استشفاع
اولونمشدر .

شو تشبثك خیره معطوف وغیرت وطن اثری اولدیغنده
ذره قادارشبه ایتمه مك وبو حیثیتله مبعوث محترم وانجمنی
بالطبع تحیل ایتمك اقتضا ایدر ؛ فقط کرک بذاته تشبث
کرکسه انکلتزه قرالنه چکیلن و (طین) غزته سنك ۲۲
ایلول ۱۳۲۷ تاریخی نسه خه سنده عیناً مندرج بولونان
تلغرافنامه تورکیا تاریخنه ، مستقبلک حر و طنداشلری
تأثیر حجاب وغیرتله ترله نه جک بیر قاچ سطر علاوه ایتمشدر .
انکلتزه قرالنه یازیلان تلغرافنامه نك اسلوبی کویایر
اقوسسی میانیه یغورطه مدیرینه خطاب اولونمش کیبی طلبکار

در عهد ایدیور ، ایتالیا نلرک طرد ایدیلمه سنی طلب ایدیور ، باقوتاز یا پامایک دیور ، آلمانیا جراندینک بیرندن مترجم و (طنین) ک اولکی کونکی نسخه سنده بیر فقره کوردم . ادراک مغول و جزه نه قدر شدتله آتیش بیر شامارد ، باقک : « تورکر آلمانیا نلرک طربلس عربی ایتالیا به قارشی محافظه و مدافعه ایتدیکنی مواخذه ایدیورلر . تورکر کندلی ولایتلرینی مدافعه سز ، محافظه سز بر اقدقلرندن طولانی کندلی کندیلرینی نه دن مواخذه ایتمه یورلر » بز آیلرجه ولایتی والیسز ، قوماندانسز بر اقدق ، ایتالیا ده استیلا قرارلری ویریلدیکی و بو قرارلر شایع اولدینی بیر صروده آلتی طابور عکرمزی (طربلس) دن الوب (یمن) ه کوندردک . طربلس غرب مبعوثی محمود ناجی بکک بزه بالذات ویردکی معلوماته کوره مرکز ولایتده هر کون اون بش کیشی آجلقدن ، آیلردن بری ، تلف اولیوردی .

مبعوث محترم لر زده ایدیلر ؟ نیچین او زمان قابینه رئیسینک و رفتای مسؤله سنک یاقلرینه صاریلمادیلر . نیچین حزب جدید ، حزب عتیق ، مخالف ، موافق اهالی ، عالی ، مفرط ، معتدل سفسطه لر یله (نه نه رژیا) لرینی مکتترلرینی تلف ایتدیلر ؟

ملیت ، وطن ؛ استقلال ملی حسیاتی صوصیورسه حس انسانی مز سوله سین ! حس انسانی مزده صوصیورسه حیوانلغمز باغیر سین ! چونکه صوکهز آچ قالمادیر . مبعوث محترمک یا باجای ایش اهل اسلامی (آیاصوفیه) جامع شریفنده طویلا یوب انکلتزه قرالندن شفاعت طلبی متضمن بیر تلغرافنامه چکدیرمک می اولاجقدی یوقسه ای مسلمانلر ، کیمسه دن امداد طلبنه . کیمسه نی مواخذیه وجه و صلاحیت موجود دکدر . کیمسه دن معاونت بکله مه .

حیرت و ضجرت در . - ایتالیا خود بخود طربلس غربیه هجوم ایتده دی . اولاً بو پروژه ۱۶ سنه دن بری مطالعه اولماقده در . ثانیاً ۱۸۹۸ ده فرانسه ده (پریسون) ک رئیس وکلای (دلقاسه) نک خارجیه نظری ، (باردر) ک (روما) ده فرانسه سفیری اولدینی صروده بو مسئله یعنی ایتالیا نلرک طربلس غربیه استیلاسی حالده فرانسه نک بی طرف قلماسی مسئله سی تقرر ایتش و مؤخر انکلتزه دن ده عینی تعهد بی طرفی استحصال اولونمشدر . (انکلتزه) بیر طاشله ایکی قوش ووریسور : اولاً ایتالیا به (طربلس غرب) قاپیسی آچیق بر اقامتله ایتالیا بی متدار و مجلوب ایدردک اتفاق مثلاً یله ایتالیا نک رابطه سنی کویشه تیور . ثانیاً آلمان - تورک دوستلخنک آلمانیا ایچین دائماً آماقندن و هیچ بیر زمان ویرمه مک و تورکیا ایچین ایسه علی الدوام ویرمه کن عبارت بیر سرسم پولتیقه اولدینی بوتون عینیتله میدانه چیقار اراق ، تورکیاده کوری کورینه دوام ایدن بو آلمانیا دوستلتمه خاتمه چکلمه سنه چاره بولیور . طربلس غرب ولایتی استیلا ایدن ایتالیا ، نور دیده مز آلمانیا نک متفق در . آلمانیا اگر تورکیا نک دوستی ایسه متفق اولان ایتالیا به « یوق بنم دوستمی ازمه به جکسین تورکیا به تعدی بانا تعدی در » دیمک زماننده در . فقط هیئات بیلم قاج سنه دن بری بوتون حقیق و منور وطن پرورلر بر طرفندن آلمانیا دوستلغنده مکین اولان دشمنلکی تنویر ایچین آقیتیلان مرکبلر ، تلف ایدیلان نفسلر تأثیرینی کوسترمکده بو کونه قدر نیچین تأخر ایتدی ! آلمانیا ، هیچ بیر زمان ابراز واثبات ایتمه مش اولدینی موهوم دوستلنی اظهار ایتمه مکده دوام ایله اکتفا ایتمه یور . آلمانیا آیری آیری بیر شخص ثالث دوستی اولان ویا اوله کورون ایکی آدم دوکوشورکن بونلردن یالکوز بیرینک قولارینی طو توب دیگر بی چاره به خطاب بن بی طرفم دین شخص ثالث رولنی اوینایور . ایتالیا به و تورکیا به بن بی طرفم دین آلمانیا ، تورکیاده بولونان ایتالیا نلرک حمایه سنی

چوال ارزاق کونده رېلسه ایدی طرابلسه داهه حقیقی
ومعقول بیر علاقه دارلق کوسته رېلش اولوردی ، صوصله
ایدی عزت نفسه مالکیتیز حقنده کی زعم اجانب داهه
زیاده مصون قالوردی .

دست و پاچند زنی عرض شهیدان بردی !

یک نفس صبر کن ای کشته که قاتل برود

فریادی بوغازمده دوکوملندی ، بوغازیمی طیقادی
داهه زیاده سنی یازمایه شیمدی دوام ایدمه یه حکم .

- مهتاب - ۲۴ ایلولی ۱۳۲۷ ایستابول

بیر کورد

ترك لسانلرينك توحيدى

۲

ایلك مقاله ده ترك لساننك آذری ، قازان واویور کبی
لهجه لری آراسنده بر مقایسه یامیش و به مختلف لهجه لرك
لغوی واشتقاقی مناسبترینی کوسترمش ایدک . بوندن
صوکراده عثمانلی یعنی غرب ترکجه سنک تورانک هر طرفنده
ادبی ، فنی و ملی بر لسان اولق اوزره قبولی لزومندن بحث
ایتمش ایدک . شوقدرکه عربجه یه تقلید نتیجه سی اوله رق
غرب ترک لری کندیلرینه مخصوص اولان اشکال حروفی
اونو تدقلری کبی لسانلر نده املای اشتقاقینک محافظه سی لزوم -
منی ده تقدیر ایتمه دکلرندن عثمانلی ترکجه سی بر چوق احوال
اجتماعیه و سیاسیه نك تأثیر یله شرق لهجه لرندن یعنی اصلندن
پک چوق اوزاقلاشمشدر . اساساً هر ایکی لسانده تشکیلات
لغویه نك تابع اولدینی صرف ونحو قاعده لری آراسنده
او قدر بویوک فرق وار ایدی که هر نه یاسلمش وتقلیدده
نه قدر ایله ری کیدلمش اولسه ینه ترکجه لسانی عربجه نك
قواعدینه کوره یازه یاسلمک اهکانی یوق ایدی . عربجه ده

یلم . یکانه معینمز چالیشان قولمز ، اینانان قلبمز اولسون ،
متمدن ملتار کیکی آلن تری دوکمه دیکجه ، اونلرك مالک
اولدوقلری وسائط حرب وشو کته مالک بولونما دیقجه
کیسه دن حتی علی الاطلاق الله دن بیله معاونت بکله ممه ملی بز . زیرا
الله « لیس للانسان الا ماسی » یعنی انسان ایچین ثمره
سعیندن باشقا بیر میوه اقتطاف ایتمک یوقدر . بیورمشدر .
مأئنده بیر موعظه ویرمکی ؟ الله ، هیچ بیر سوکیلی
پیغمبرینه هیچ بیر سوکیلی امتنه کوکدن « درید ناوٹ » زره لیلی
کوندرمه مشدر . هیچ بیر سوکیلی پیغمبرینه لمحۃ البصرده
بیر قلعه بیر استحکام یامامشدر . بونلری یایماق عدالت
الهییه مغایردر . (نوح پیغمبر) علیه السلام بیله کیسی
آلن تری دوکدرک ، بیلکلرینی یورارق کندنی انشا ایتدی !
آخشا بدن خانه سنک جبهه سنه اوچ غرشه آلان (یا حافظ)
لوحه سی آصوب راحتنه باقان بیر آدمک ، کیجه کوندوز
چالیشاراق کارگیر بیر خانه یاپان وسنه ده بیر ایکی یوزغروش
سیغورطه پاره سی ویرن مدبر ، فمال بیر آدمکله متساویاً
امیت وسلامته مظهر اولماسی هانکی عدالته او یغوندر ؟
مسلمانلره سویله نه جک شی :

« سانا سندن کلیر هر هانکی ایشده داد لازمه

امیدک کس ظفردن غیردن امداد لازمه »

تیپیهی در .

ایکیده بیرده اوتهدن بری دن استمداد ، استشفاع
ایتمکدن واز کچه لم . داهه بیر قاچ آی اول بر اجتماع
عقبنده ده (ایران) ی قورتارماق ایچین آلمانیا ایمپراطورینه
بیر تلغراف چکیلمشدی . وطن ایدهرم او انجمنک روح
وجانی ده یینه عینی مبعوث محترم ویا عینی مبعوث محترم
ایدی . او صرده ده ، عبدالله جودت ، غالباً (تصویر افکار)
غزته سنده نشر ایتدیکی بیر مقاله ده بیر تورک و مسلمان
مبعوث طرفندن احیا اولونان بو تشبیه « باشقاسنک رجلیتیه
کردکه کیرمک » دییه توصیف ایتمشدی .

بو تلغرافلره ویریلن پاره ایله طرابلس غربه بیر قاچ